Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
VERICA TRSTENJAK
av den 12 januari 2012 [1]

Mål C-591/10

Littlewoods Retail Ltd med flera
mot
Her Majesty's Commissioners of Revenue and Customs

(begäran om förhandsavgörande från High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division (Förenade kungariket))

"Återbetalning av mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten — Beräkning av ränta — Enkel ränta — Sammansatt ränta — Medlemsstaternas processuella autonomi — Effektivitetsprincipen — Likvärdighetsprincipen"

I – Inledning

1. Med begäran om förhandsavgörande från High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division, har fyra frågor hänskjutits till domstolen om skyldigheten enligt unionsrätten att återbetala mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten. Den hänskjutande domstolen vill i synnerhet få klarhet i huruvida och, om så är fallet, i vilken omfattning en medlemsstat som har tagit ut mervärdesskatt i strid med unionens mervärdesskattelagstiftning utöver att återbetala huvudfordran också är skyldig att betala ränta på densamma.

II – Tillämpliga bestämmelser

A – *Den nationella lagstiftningen*

2. 1994 års lag om mervärdesskatt (Value Added Tax Act 1994) (nedan kallad mervärdesskattelagen) innehåller nationella bestämmelser om administration, uppbörd och indrivning av mervärdesskatt och om överklagande till specialdomstol.

3. När en skattskyldig person överdebiterats mervärdesskatt anges i section 80 i mervärdesskattelagen en rätt för den skattskyldige att ansöka om återbetalning av överdebiterat belopp som erlagts. Såvitt det är relevant i förevarande mål anges i section 80 i mervärdesskattelagen följande:

"80 Kreditering eller återbetalning av för högt deklarerad eller för mycket inbetald mervärdesskatt

1) Har en person

1 — Originalspråk: tyska.

a) redovisat mervärdesskatt till Commissioners för en föreskriven redovisningsperiod (oavsett när den löpt ut) och

b) därmed redovisat utgående mervärdesskatt med ett belopp som inte utgjort utgående mervärdesskatt att betala,

ska Commissioners kreditera den skattskyldige detta belopp.

…

1B) Har en person för en viss redovisningsperiod (oavsett när den löpt ut) till Commissioners erlagt ett belopp för mervärdesskatt som inte utgjorde mervärdesskatt att betala, och detta inte var

a) ett belopp som inte utgjort utgående mervärdesskatt att betala men som redovisats som utgående skatt eller

…,

ska Commissioners återbetala detta belopp till den skattskyldige.

2) Commissioners är endast skyldiga att kreditera eller återbetala belopp enligt denna bestämmelse efter ansökan därom.

2A) Om

a) ett belopp ska krediteras den skattskyldige efter en ansökan enligt 1) eller 1A) i denna bestämmelse och

b) efter reglering med hjälp av detta belopp mot andra belopp som ska erläggas enligt denna lag,

ska Commissioners betala (eller återbetala) så mycket som kvarstår av detta belopp till den skattskyldige.

…

7) Om inte annat föreskrivs i denna bestämmelse ska Commissioners inte vara skyldiga att kreditera eller återbetala något belopp som redovisats eller betalats till dem i form av mervärdesskatt som inte utgjorde mervärdesskatt att betala.”

4. När en ansökan enligt section 80 i mervärdesskattelagen beviljas kan den skattskyldige även ha rätt till ränta på det överdebiterade beloppet, beräknad enligt bestämmelserna i section 78 i mervärdesskattelagen. I section 78 föreskrivs följande:

”78 Ränta vid vissa fall av fel från myndighetens sida

1) När en skattskyldig person till följd av ett fel från Commissioners sida har

a) redovisat ett belopp för utgående skatt som inte utgjorde utgående mervärdesskatt att betala och Commissioners därmed enligt section 80 2A) är skyldiga att betala (eller återbetala) detta belopp till den skattskyldige eller

b) har underlåtit att enligt section 25 begära kreditering av ett belopp som den skattskyldige var berättigad till och Commissioners därmed är skyldiga att betala till den skattskyldige eller

c) (på annat sätt än som avses i (a) eller (b) ovan) erlagt mervärdesskatt till Commissioners med ett belopp som inte utgjorde mervärdesskatt att betala och som Commissioners därmed är skyldiga att återbetala den skattskyldige eller

d) för sent har erhållit betalning av ett belopp som den skattskyldige har rätt till från Commissioners i samband med mervärdesskatt,

ska Commissioners, om och i den mån de inte är skyldiga att göra så enligt andra bestämmelser än denna, betala ränta till den skattskyldige för den tillämpliga perioden i enlighet med följande bestämmelser i denna section.

…

3) Ränta enligt denna bestämmelse ska utgå enligt den räntesats som gäller enligt section 197 i 1996 års skattelag (Finance Act 1996).

…”

III – Bakgrund och tolkningsfrågorna

5. Klagandena i det nationella målet har bedrivit eller bedriver katalogbaserad hemförsäljning i Förenade kungariket. Verksamheten innefattar användning av distributionskataloger och försäljning av de varor som avbildas i katalogerna genom ett nätverk av personer kallade representanter. Representanterna erhöll provision på försäljningar som skett av dem eller genom dem (försäljningar genom tredje man). Representanterna kunde erhålla provisionen kontant, avräkna den från egna tidigare gjorda inköp eller från framtida egna köp (med förhöjd provisionssats).

6. Det är i det nationella målet ostridigt att den provision som betalats för försäljning genom tredje man från år 1973 till oktober år 2004 både enligt unionsrätten och enligt nationell rätt behandlades felaktigt vid beräkningen av mervärdesskatten, vilket ledde till att beskattningsunderlaget för vissa leveranser felaktigt blev för stort och att följaktligen för mycket mervärdesskatt betalades in.

7. Sedan oktober år 2004 har Her Majesty’s Commissioners for Revenue & Customs (nedan kallade Commissioners) återbetalat den överdebiterade mervärdesskatten med ett belopp på ungefär 204 774 763 GBP enligt section 80 i mervärdesskattelagen till klagandena i det nationella målet. Dessutom har Commissioners betalat enkel ränta enligt section 78 i mervärdesskattelagen med ett belopp på 268 159 135 GBP.

8. Klagandena i det nationella målet har begärt betalning av ytterligare belopp motsvarande sammanlagt cirka en miljard GBP. De anser att detta belopp motsvarar den ekonomiska vinst Förenade kungariket har gjort av att ha tillgång till den överdebiterade mervärdesskatt som utgör kapitalbelopp. Beträffande detta fastslog den hänskjutande domstolen genom dom av den 19 maj 2010 att talan skulle ogillas enligt den nationella lagstiftningen och utan hänsyn till unionsrätten.

9. Eftersom den hänskjutande domstolen hyser tvivel om huruvida detta resultat är förenligt med de unionsrättsliga bestämmelserna, har den hänskjutit följande frågor till EU-domstolen för förhandsavgörande.

”1. När en skattskyldig person har överdebiterats mervärdesskatt, vilken medlemsstaten har påfört i strid med villkoren i unionsrättsliga bestämmelser om mervärdesskatt, är då det rättsmedel som föreskrivits av den medlemsstaten förenligt med unionsrätten när detta rättsmedel endast innebär a) återbetalning av det överdebiterade kapitalbelopp som erlagts och b) beräkning av ränta på det beloppet i enlighet med nationell lagstiftning, såsom section 78 i [mervärdesskattelagen]?

2. Om så inte är fallet, följer det då av unionsrätten att det rättsmedel som föreskrivs av medlemsstaten ska innefatta a) återbetalning av det överdebiterade kapitalbelopp som erlagts och b) betalning av sammansatt ränta såsom medel för uppskattning av värdet för medlemsstaten av tillgången till det överdebiterade beloppet och/eller av det uteblivna värdet för den skattskyldige av att inte ha tillgång till detta belopp?

3. Om svaren på frågorna 1 och 2 båda är nekande, vilka krav ställs då enligt unionsrätten avseende det rättsmedel som medlemsstaterna har att föreskriva, förutom återbetalning av överdebiterat kapitalbelopp, när det gäller värdet av tillgången till detta belopp och/eller ränta?

4. Om svaret på fråga 1 är nekande, medför då den unionsrättsliga effektivitetsprincipen att en medlemsstat är skyldig att åsidosätta begränsningar i nationell lagstiftning (såsom sections 78 och 80 i mervärdesskattelagen) för varje nationellt anspråk eller rättsmedel som annars skulle kunna göras gällande av den skattskyldige för att tillvarata den unionsrättsliga rättighet som fastslagits av domstolen i dess svar på de första tre frågorna, eller är det tillräckligt att den nationella domstolen åsidosätter sådana begränsningar enbart med avseende på ett av dessa inhemska anspråk eller rättsmedel?

   Vilka andra principer ska vägleda den nationella domstolen för att ge ändamålsenlig verkan åt denna unionsrättsliga rättighet så att den unionsrättsliga effektivitetsprincipen upprätthålls?”

IV – Förfarandet vid EU-domstolen

10. Beslutet om förhandsavgörande av den 4 november 2010 inkom till domstolens kansli den 14 december 2010. I det skriftliga förfarandet har klagandena, Förenade kungariket, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Cypern, Konungariket Nederländerna, Republiken Frankrike, Republiken Finland och Europeiska kommissionen inkommit med skriftliga yttranden. Vid förhandlingen den 22 november 2011 deltog företrädarna för klagandena i det nationella målet, Förenade kungariket och kommissionen.

V – Parternas argument

A – *Den första, den andra och den tredje tolkningsfrågan*

11. *Kommissionen* anser att den första, den andra och den tredje frågan ska besvaras så, att om en skattskyldig person har överdebiterats mervärdesskatt som en medlemsstat har påfört i strid med kraven i unionens mervärdesskattelagstiftning är ett sådant rättsmedel som endast innebär att de överdebiterade kapitalbeloppen och enkel ränta på dessa belopp ska betalas förenligt med unionsrätten, om rättsmedlet leder till en rimlig återbetalning eller rimlig kompensation för den uteblivna tillgången till pengarna och om inget mera fördelaktigt rättsmedel föreskrivs i den nationella lagstiftningen beträffande annan skatt.

12. *Förenade kungarikets*, *Republiken Cyperns*, *Republiken Frankrikes* och *Förbundsrepubliken Tysklands regeringar* har besvarat den första frågan så, att ett sådant rättsmedel som en medlemsstat föreskriver när överdebiterad mervärdesskatt har påförts i strid med unionsrätten och som innebär att de överdebiterade kapitalbeloppen ska återbetalas, jämte enkel ränta på dessa belopp beräknad i enlighet med den nationella lagstiftningen, är förenligt med unionsrätten. Även den *finländska regeringen* har besvarat den första frågan på detta sätt och härvid betonat att effektivitetsprincipen och likvärdighetsprincipen måste iakttas. Den *nederländska regeringen* har framfört liknande argument och förklarat att medlemsstaterna inte är skyldiga enligt unionsrätten att betala sammansatt ränta när

mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten återbetalas. Mot bakgrund av det ovanstående anser Förenade kungarikets och Republiken Cyperns regeringar tillsammans med den nederländska och den finländska regeringen att den andra, den tredje och den fjärde frågan inte behöver besvaras.

13. När det gäller svaret på den första, den andra och den tredje frågan utgår *klagandena i det nationella målet* från att det rättsmedel som medlemsstaterna ska föreskriva för återbetalning av mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten ska leda till att den fördel som medlemsstaten har fått genom användningen av det kapitalbelopp som har påförts i strid med unionsrätten kompenseras. Det ankommer enligt klagandena på de nationella domstolarna att fastställa huruvida rättsmedlet dessutom, utöver återbetalning av det överdebiterade kapitalbeloppet, också ska innebära att sammansatt ränta ska betalas eller att ränta ska betalas enligt någon annan formel.

B – *Den fjärde tolkningsfrågan*

14. *Klagandena i det nationella målet* anser att den fjärde frågan ska besvaras så, att en nationell begränsning, vilken strider mot unionsrätten, för genomförande av rättigheter enligt unionsrätten (som i sections 78 och 80 i mervärdesskattelagen) och som avser två olika nationella rättsmedel, inte ska tillämpas beträffande dessa båda rättsmedel, när den som har rätt till återbetalning enligt nationell rätt fritt får bestämma sig för det ena eller det andra rättsmedlet.

15. Enligt *kommissionen* behöver den fjärde frågan inte besvaras. Om domstolen ändå bestämmer sig för att besvara frågan ska svaret vara att section 78 i mervärdesskattelagen inte alls ska tillämpas om det visar sig att bestämmelsen inte är förenlig med unionsrätten.

VI – Rättslig bedömning

A – *Den första, den andra och den tredje tolkningsfrågan*

16. Den hänskjutande domstolen har ställt den första, den andra och den tredje frågan huvudsakligen för att få klarhet i på vilket sätt ränta ska beräknas på mervärdesskatt som påförts i strid med unionsrätten och som ska återbetalas till den skattskyldige i en situation som den i det nationella målet. Den hänskjutande domstolen har i synnerhet frågat huruvida det i den nationella lagstiftningen ska föreskrivas att det, förutom det överdebiterade beloppet, ska betalas enkel ränta (den första frågan), sammansatt ränta (den andra frågan) eller en annan ränta vilken ska definieras närmare av EU-domstolen (den tredje frågan).

17. Med enkel ränta avser den hänskjutande domstolen en ränteberäkning utan kapitalisering av upplupen ränta för tidigare ränteberäkningsperioder. En sammansatt ränta skulle däremot innebära att räntan för de föregående beräkningsperioderna hänfördes till kapitalet, så att den ingick i beräkningsunderlaget för de följande ränteperioderna.

18. Utgångspunkten vid besvarandet av frågorna 1 till 3 är att problemet i samband med beräkning av ränta på mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten inte uttryckligen har reglerats i vare sig andra mervärdesskattedirektivet [2] eller sjätte direktivet [3].

2 — Rådets andra direktiv 67/228/EEG av den 11 april 1967 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter – struktur och tillämpningsföreskrifter för det gemensamma systemet för mervärdesskatt (EGT L 71, s. 1303).

3 — Rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT L 145, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 1, s. 28).

19. Det ska dessutom betonas att klagandena inte har väckt talan om skadestånd på grund av att Förenade kungariket åsidosatt unionsrätten. [4] Enligt den hänskjutande domstolens redogörelse är det i det aktuella målet ostridigt att villkoren för att väcka skadeståndstalan mot staten enligt unionsrätten inte är uppfyllda. Det rör sig således i det nationella målet om talan om återbetalning av mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten, vilken inte kan anses utgöra skadeståndstalan.

20. Mot bakgrund av dessa klarlägganden ska utgångspunkten för besvarandet av frågorna 1 till 3 vara domstolens fasta praxis enligt vilken medlemsstaterna i princip är skyldiga att återbetala skatter och avgifter som har påförts i strid med unionsrätten. [5] Den skattskyldiges rätt till återbetalning av skatter och avgifter som har påförts i strid med unionsrätten utgör en följd av, och en komplettering till, de rättigheter som tillkommer enskilda enligt de unionsrättsliga bestämmelser som innebär att sådana skatter och avgifter är förbjudna. [6]

21. För att göra sådana unionsrättsliga anspråk gällande i domstol ska de som har rätt till återbetalning vända sig till de nationella domstolarna. [7]

22. Eftersom det saknas tillämpliga unionsbestämmelser ankommer det på medlemsstaterna att fastställa villkoren för den konkreta processrättsliga utformningen av talan om återbetalning, men de måste alltid beakta likvärdighetsprincipen och effektivitetsprincipen. [8] Det ankommer härvid på de enskilda medlemsstaterna att ange vilka domstolar som är behöriga och reglera de förfaranden som ska gälla vid talan om återbetalning. Dessa förfaranden får emellertid varken vara mindre förmånliga än motsvarande inhemska taleformer (likvärdighetsprincipen) eller göra det i praktiken omöjligt eller orimligt svårt att utöva de rättigheter som följer av unionsrätten (effektivitetsprincipen). [9]

23. Denna medlemsstaternas uppgift att i processrättsligt hänseende utforma de rättigheter för fysiska och juridiska personer som följer av unionsrätten, och medlemsstaternas utrymme för skönsmässig bedömning i samband med detta sammanfattas traditionellt med begreppet ”medlemsstaternas processuella autonomi”. Begreppet är dock något vilseledande och oprecist. Medan uttrycket ”autonomi” tycks ge medlemsstaterna stort utrymme för skönsmässig bedömning när de processrättsliga reglerna fastställs finns det enligt domstolens praxis inget sådant absolut utrymme. För det första har nämligen domstolen i denna rättspraxis utgått från medlemsstaternas skyldighet

4 — Unionsrätten utgör enligt fast rättspraxis inte hinder för att väcka skadeståndstalan på grund av åsidosättande av unionsrätten samtidigt som talan väcks om återbetalning av belopp som den skattskyldige inte ska betala; se till exempel dom av den 20 oktober 2011 i mål C-94/10, Danfoss och Sauer-Danfoss (REU 2011, s. I-9963), punkt 32.

5 — Dom av den 15 september 2011 i mål C-310/09, Accor (REU 2011, s. I-8115), punkt 71, av den 2 oktober 2003 i mål C-147/01, Weber’s Wine World m.fl. (REG 2003, s. I-11365), punkt 93, och av den 8 mars 2001 i de förenade målen C-397/98 och C-410/98, Metallgesellschaft m.fl. (REG 2001, s. I-1727), punkt 84.

6 — Se till exempel domen i målet Danfoss och Sauer-Danfoss (ovan fotnot 4), punkt 20, dom av den 6 september 2011 i mål C-398/09, Lady & Kid m.fl. (REU 2011, s. I-7375), punkt 17, av den 28 januari 2010 i mål C-264/08, Direct Parcel Distribution Belgium (REU 2010, s. I-731), punkt 45, av den 14 januari 1997 i de förenade målen C-192/95-C-218/95, Comateb m.fl. (REG 1997, s. I-165), punkt 20, och av den 9 november 1983 i mål 199/82, San Giorgio (REG 1983, s. 3595; svensk specialutgåva, volym 7, s. 389), punkt 12.

7 — Enligt FEUF har enskilda endast rätt att väcka direkt talan vid EU-domstolen i några mycket speciella förfaranden. Fysiska och juridiska personer har till exempel rätt att väcka talan enligt artiklarna 263 fjärde stycket, 268 eller 270 FEUF. Se, i detta sammanhang, också Basedow, J., ”Der Europäische Gerichtshof und das Privatrecht”, *Archiv für die civilistische Praxis*, volym 210 (2010), s. 157 och s. 192 och följande sidor, vilken anser att den omständigheten att privata aktörer inte kan väcka talan vid en unionsdomstol vid tvister avseende rättigheter enligt unionsrätten utgör en otillfredsställande brist på överensstämmelse mellan den processuella och den materiella rätten i unionen.

8 — Se, till exempel, domen i målet Danfoss och Sauer-Danfoss (ovan fotnot 4), punkt 24, dom av den 6 oktober 2005 i mål C-291/03, MyTravel (REG 2005, s. I-8477), punkt 17, och domen i målet Weber’s Wine World m.fl. (ovan fotnot 5), punkt 103.

9 — Se, till exempel, domen i målet Accor (ovan fotnot 5), punkt 79, dom av den 8 juli 2010 i mål C-246/09, Bulicke (REU 2010, s. I-7003), punkt 25, av den 13 mars 2007 i mål C-524/04, Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation (REG 2007, s. I-2107), punkt 111, och av den 12 december 2006 i mål C-446/04, Test Claimants in the FII Group Litigation (REG 2006, s. I-11753), punkt 203.

enligt unionsrätten att göra det processrättsligt möjligt att hävda rättigheter enligt unionsrätten.[10] Medlemsstaterna kan således inte efter eget skön avgöra om processrättsliga regler för att hävda rättigheter enligt unionsrätten ska antas eller inte. För det andra är medlemsstaternas utrymme för skönsmässig bedömning när de ska bestämma tillämpliga förfaranden och vilka regler som ska gälla för talan begränsat, genom effektivitetsprincipen och likvärdighetsprincipen.

24. Maximen ”processuell *autonomi*” innebär alltså inte någon verklig autonomi för medlemsstaterna, utan snarare ett visst utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller den processrättsliga utformningen av talan om rättigheter vilkas genomförande inte regleras i detalj i unionsrätten.[11] Dessutom har medlemsstaternas ”*processuella* autonomi” inte begränsats till processrättsliga frågeställningar i domstolens praxis. Den avser delvis också den innehållsmässiga utformningen av rättigheter enligt unionsrätten,[12] varför den processuella autonomin samtidigt omfattar en viss *remedial autonomy* för medlemsstaterna.[13]

25. Även om begreppet ”medlemsstaternas processuella autonomi” följaktligen brister i precision i två avseenden har det ändå fått genomslag i domstolens praxis som ett koncept som är särskilt lätt att memorera.[14] Med förbehåll för mina klarlägganden ovan kommer även jag att använda det nedan.

26. I samband med sin praxis beträffande medlemsstaternas processuella autonomi har domstolen redan flera gånger uttalat sig om frågan om beräkningen av ränta på belopp som har påförts i strid med unionsrätten. Domstolen har dock angett vissa små skillnader i de enskilda domsluten på grundval av vilka två linjer i rättspraxis kan urskiljas.

10 — Se dom av den 16 december 1976 i mål 33/76, Rewe-Zentralfinanz och Rewe-Zentral (REG 1976, s. 1989; svensk specialutgåva, volym 3, s. 261), som anses utgöra ett prejudikat när det gäller konceptet med processuell autonomi för medlemsstaterna i domstolens praxis. I denna dom, som avsåg frågan huruvida frister som föreskrivs i den nationella rätten för att väcka talan vid domstol om rättigheter vilka följer av unionsrätten är förenliga med unionsrätten, förknippade domstolen konceptet med processuell autonomi för medlemsstaterna med principen om lojalt samarbete mellan unionen och medlemsstaterna, som numera är reglerad i artikel 4.3 FEU. Av denna princip drog domstolen i synnerhet den slutsatsen att uppgiften att säkerställa det rättsskydd för medborgarna som följer av unionsrättens direkta effekt ankommer på de nationella domstolarna. Denna medlemsstaternas uppgift syftar till att säkerställa unionsrättens fulla verkan och har nära samband med principen om ett effektivt domstolsskydd och med den grundläggande rätten till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna. Se, beträffande sambandet mellan medlemsstaternas skyldigheter enligt artikel 4 FEU, säkerställandet av unionsrättens fulla verkan och principen om ett effektivt domstolsskydd och den grundläggande rätten till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna, till exempel dom av den 15 april 2008 i mål C-268/06, Impact (REG 2008, s. I-2483), punkt 41 och följande punkter.

11 — Se, särskilt, Kakouris, C.N., ”Do the Member States possess judicial procedural 'autonomy'?”, *CMLR 1997*, s. 1389 och följande sidor. Se även Van Gerven, W., ”Of Rights, Remedies and Procedures”, *CMLR 2000*, sidorna 501 och 502, vilken bland annat föreslår att begreppet processuell autonomi ska ersättas med medlemsstaternas processuella behörighet. Se, för ett liknande resonemang, Delicostopoulos, J., ”Towards European Procedural Primacy in National Legal Systems”, *ELJ 2003*, s. 599 och följande sidor, vilken i detta sammanhang utgår från en blandning av processuell behörighet för medlemsstaterna och företräde för unionens processrätt.

12 — Se, till exempel, dom av den 4 juli 2006 i mål C-212/04, Adeneler m.fl. (REG 2006, s. I-6057), punkt 90 och följande punkter, där domstolen bland annat hänvisade till principen om processuell autonomi för att besvara frågan vilka åtgärder eller sanktioner medlemsstaterna ska föreskriva för att avvärja åsidosättandet av de rättigheter som följer av unionsrätten, vilket är i fråga i detta mål. Se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 september 2006 i mål C-53/04, Marrosu och Sardino (REG 2006, s. I-7213), punkt 50 och följande punkter, och av den 7 september 2006 i mål C-180/04, Vassallo (REG 2006, s. I-7251), punkt 35 och följande punkter.

13 — Se Trstenjak, V./Beysen, E., ”European Consumer Protection Law: Curia semper dabit remedium?”, *CMLR 2011*, sidorna 95 och 104 och följande sidor.

14 — Se, beträffande den roll som medlemsstaternas processuella autonomi har i den europeiska civilprocessrätten, även Wagner, G., i Stein/Jonas, *Kommentar zur Zivilprozessordnung*, tjugoandra upplagan, Tübingen 2011, inledning före artikel 1, punkterna 68 och 69.

27. I en första rad domar – framför allt äldre sådana – har domstolen fastställt att problematiken med betalning av ränta på belopp som har påförts felaktigt enligt unionsrätten är en underordnad fråga som ska regleras i den nationella lagstiftningen. Medlemsstaterna har härvid i synnerhet rätt att reglera frågan om betalning av ränta och från vilken tidpunkt räntan ska beräknas samt räntesatsen. Domstolen kom till detta slut i domarna i målen Roquette Frères mot kommissionen [15] och Express Dairy Foods [16]. Denna rättspraxis bekräftades bland annat i domen i målet Ansaldo Energia [17] och i domen i målet N [18].

28. I en andra rad domar – framför allt nyare sådana – fastställde domstolen däremot att den skattskyldiga personen enligt EU-lagstiftningen har rätt till ränta på skatt som har påförts i strid med unionsrätten. Denna rättspraxis inleddes genom domen i målet Metallgesellschaft m.fl. [19], i vilken domstolen hade att behandla ett fall med betalning av skatt i förskott i strid med unionsrätten. I domen bekräftade domstolen visserligen sin tidigare praxis, enligt vilken alla delfrågor som avser felaktigt påförda skatter, som till exempel ränta, ska behandlas med utgångspunkt i den nationella lagstiftningen, liksom den tidpunkt från vilken ränta ska beräknas samt räntesatsen. [20] Därefter klargjorde domstolen dock att rätt till ränta föreligger enligt unionsrätten när skatt har erlagts i förskott i strid med unionsrätten. Domstolen förklarade i synnerhet att den unionsbestämmelse som utgör hinder för att skatt erläggs i förskott, ger den skattskyldiga personen rätt till ränta på den skatt som har betalats i förskott för tiden mellan förskottsbetalningen – vilken strider mot unionsrätten – och förfallodagen för betalningen – vilken följer unionsrätten. [21]

29. Denna nya rättspraxis har bekräftats i domarna i målen Test Claimants in the FII Group Litigation [22] och Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation [23]. De båda domarna ger dessutom tydligt stöd för att argumentationen i den ovannämnda domen i målet Metallgesellschaft m.fl. beträffande betalning av skatt i förskott i strid med unionsrätten också kan tillämpas på sådana fall där påförandet av skatt helt och hållet strider mot unionsrätten. Det är också logiskt. För att motivera rätten till ränta enligt unionsrätten på grund av att skatt har betalats i förskott i strid med unionsrätten utgår domstolen nämligen från att den skattskyldiga personen har lidit en förlust, eftersom beloppen inte har varit disponibla till följd av att skatten har betalats i förskott. Denna förlust kan anses bestå av belopp som har innehållits av medlemsstaten eller har betalats till denna i strid med unionsrätten. [24] Eftersom den omständigheten att skatt har uppburits i förskott också har lett till att de inbetalda beloppen inte har varit disponibla förrän de återbetalats, saknas anledning att göra åtskillnad mellan den skattskyldiga personens rätt till ränta enligt unionsrätten i samband med förskottsbetalning i strid med unionsrätten och en sådan rätt i samband med betalningar som strider mot unionsrätten, som sådana.

30. Av vad som anförts ovan framgår det att medlemsstater som har påförts skatt i strid med unionsrätten enligt domstolens nyare praxis i princip både ska återbetala skatt som har påförts i strid med unionsrätten och betala ränta som kompensation för att de inbetalda beloppen inte har varit disponibla. Den skattskyldiga personen har följaktligen rätt till återbetalning av skatten och till ränta. Grunden för dessa rättigheter för den skattskyldiga personen finns i bestämmelserna i unionsrätten, enligt vilka den påförda skatten inte är tillåten.

15 — Dom av den 21 maj 1976 i mål 26/74, Roquette Frères mot kommissionen (REG 1976, s. 677), punkterna 11 och 12.

16 — Dom av den 12 juni 1980 i mål 130/79, Express Dairy Foods (REG 1980, s. 1887; svensk specialutgåva, volym 5, s. 227), punkterna 16 och 17.

17 — Dom av den 15 september 1998 i de förenade målen C-279/96, C-280/96 och C-281/96, Ansaldo Energia m.fl. (REG 1998, s. I-5025), punkt 28.

18 — Dom av den 7 september 2006 i mål C-470/04, N (REG 2006, s. I-7409), punkt 60.

19 — Dom av den 8 mars 2001 i de förenade målen C-397/98 och C-410/98, Metallgesellschaft m.fl. (REG 2001, s. I-1727).

20 — Ibidem, punkt 86.

21 — Ibidem, punkterna 87 och 89.

22 — Ovan fotnot 9, punkt 202 och följande punkter.

23 — Ovan fotnot 9, punkt 112.

24 — Se, särskilt, domen i målet Test Claimants in the FII Group Litigation (ovan fotnot 9), punkt 205.

31. Det ankommer på medlemsstaterna att, när rättspraxis beträffande processuell autonomi tillämpas, fastställa de konkreta villkoren för innehållet i och den processrättsliga utformningen av den skattskyldiga personens rätt till ränta enligt unionsrätten. Medlemsstaterna har således rätt att fastställa villkoren för räntan med hänsyn till effektivitetsprincipen och likvärdighetsprincipen. Till dessa villkor hör också att avgöra huruvida räntan ska beräknas enligt ett system med enkel ränta eller enligt ett system med sammansatt ränta.

32. Av den hänskjutande domstolens redogörelser framgår det att Förenade kungariket har fullgjort sin skyldighet enligt unionsrätten att ge den person som är skyldig att betala mervärdesskatt rätt till ränta. Det är däremot omtvistat huruvida Förenade kungariket, när villkoren för denna rätt till ränta fastställdes, åsidosatte effektivitetsprincipen eller likvärdighetsprincipen genom att bara enkel ränta på kapitalbeloppet beviljades.

33. Jag anser att frågan huruvida effektivitetsprincipen beaktades utan vidare kan besvaras jakande.

34. Medlemsstaterna får enligt fast rättspraxis inte göra det i praktiken omöjligt eller orimligt svårt att utöva de rättigheter som följer av unionsrätten.[25] När villkoren för rätt till ränta enligt unionsrätten fastställs kommer åsidosättande av effektivitetsprincipen bara i fråga om räntan blir så låg att rätten till ränta enligt unionsrätten kringgås orimligt.

35. Av beslutet om förhandsavgörande framgår det i detta sammanhang att Förenade kungariket har betalat ränta enligt section 78 i mervärdesskattelagen på den mervärdesskatt som påförts i strid med unionsrätten för klagandena.

36. Den ränta som ska betalas enligt section 78 i mervärdesskattelagen beräknas enligt section 197 i Finance Act 1996 och 1998 års förordningar om flygpassagerarskatt och andra indirekta skatter (ränta) (Air Passenger Duty and Other Indirect Taxes (Interest Rate) Regulations 1998). Allmänt innebär dessa bestämmelser att ränta, sedan år 1998 och inom ramen för section 78, fastställs utifrån en beräkningsmodell utgående ifrån de genomsnittliga baslåneräntorna hos sex clearingbanker, kallad referensräntan. För perioder mellan år 1973 och år 1998 anges räntorna i tabell 7 i 1998 års förordningar. Den ränta som tillämpas enligt section 78 är referensräntan minus en procentenhet. I section 78 anges också den ”tillämpliga period” under vilken ränta ska betalas. Med avseende på omständigheterna i förevarande mål börjar denna löpa när Commissioners erhåller det för mycket inbetalda beloppet och upphör när Commissioners godkänner utbetalning av det belopp på vilket ränta ska betalas.

37. Med tillämpning av dessa bestämmelser återbetalade Förenade kungariket den mervärdesskatt som hade påförts i strid med unionsrätten under perioden mellan åren 1973 och 2004, med ett belopp på ungefär 204 774 763 GBP, jämte enkel ränta med ett belopp på 268 159 135 GBP, till klagandena i det nationella målet. Dessa fick följaktligen rätt till enkel ränta i enlighet med section 78 i mervärdesskattelagen, enligt vilken räntan för cirka 30 år (268 159 135 GBP) överstiger kapitalfordran (204 774 763 GBP) med mer än 25 procent. Denna ränteberäkning enligt section 78 i mervärdesskattelagen uppfyller enligt min mening utan vidare kraven enligt effektivitetsprincipen.

38. Frågan huruvida enkel ränta enligt section 78 i mervärdesskattelagen också uppfyller kraven enligt likvärdighetsprincipen i ett mål som det förevarande är däremot inte så lätt att besvara.

25 — Se, till exempel, domen i målet Accor (ovan fotnot 5), punkt 79, och dom av den 30 juni 2011 i mål C-262/09, Meilicke m.fl. (REU 2011, s. I-5669), punkt 55.

39. Likvärdighetsprincipen kräver nämligen enligt fast rättspraxis att alla regler avseende en talan ska tillämpas på samma sätt på en talan som grundar sig på ett åsidosättande av unionsrätten som på en liknande talan som grundar sig på ett åsidosättande av nationell rätt.[26] För det aktuella målet innebär detta att villkoren för rätten till ränta på mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten inte får vara mindre förmånliga än villkoren för likartade anspråk som uppkommer till följd av ett åsidosättande av nationell rätt (nedan kallade likartade inhemska ränteanspråk). För att de nationella ränteanspråk som ska användas som grund för en jämförelse ska anses vara likartade, förutsätts i detta sammanhang att de kan anses likna varandra när det gäller föremålet för dem och deras väsentliga kännetecken.[27]

40. För att besvara frågan huruvida likvärdighetsprincipen har beaktats ska den hänskjutande domstolen, som endast har indirekt kännedom om räntevillkoren för återbetalningskrav gentemot staten, följaktligen undersöka om de villkor för ränta på mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten vilka gäller enligt section 78 i mervärdesskattelagen motsvarar de villkor som gäller för likartade inhemska ränteanspråk eller ej.

41. Det ska i detta sammanhang påpekas att parterna i förevarande mål inte gör samma definition av kategorin likartade inhemska anspråk som ska användas som grund för en jämförelse.

42. När likvärdighetsprincipen undersöks ska man enligt kommissionen göra en jämförelse mellan den ränta på mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten och den ränta som beräknas på andra felaktigt påförda skatter. Enligt detta tillvägagångssätt ska följaktligen den ränta på mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten jämföras med den ränta som enligt nationell rätt föreskrivs när andra direkta eller indirekta skatter än mervärdesskatt har påförts felaktigt.

43. Förenade kungarikets regering har däremot hävdat att ränta på mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten bara får jämföras med ränta på felaktigt påförda indirekta skatter, men däremot inte med ränta på felaktigt påförda direkta skatter.

44. Den nederländska regeringen[28] anser att det enligt likvärdighetsprincipen i ett fall som det förevarande krävs att talan om återbetalning av felaktigt påförd mervärdesskatt ska behandlas på samma sätt som talan vid nationell domstol om återbetalning av likartade avgifter eller skatter. Enligt detta tillvägagångssätt ska man således först undersöka vilka skatter och avgifter som kan jämföras med mervärdesskatt. Sedan ska villkoren för räntan när sådana likartade skatter och avgifter har påförts felaktigt jämföras med villkoren för ränta när det gäller mervärdesskatt.

45. Den franska regeringen[29] har i detta sammanhang hänvisat till domstolens praxis enligt vilken den nationella utformningen av återbetalningen uppfyller kraven enligt likvärdighetsprincipen, när den tillämpas på samma sätt på all talan oavsett om denna avser åsidosättande av unionsrätten eller åsidosättande av nationell rätt, när det rör sig om samma typ av skatter eller avgifter.

46. Dessa från varandra avvikande redogörelser från kommissionen, Förenade kungarikets regering och den nederländska och den franska regeringen visar tydligt att det kan vara särskilt svårt att konkret utreda de likartade inhemska ränteanspråken i fall som det förevarande.

26 — Se dom av den 15 april 2010 i mål C-542/08, Barth (REU 2010, s. I-3189), punkt 19, av den 26 januari 2010 i mål C-118/08, Transportes Urbanos y Servicios Generales (REU 2010, s. I-635), punkt 33, och av den 19 september 2006 i de förenade målen C-392/04 och C-422/04, i-21 Germany och Arcor (REG 2006, s. I-8559), punkt 62.

27 — Se, till exempel, domarna i målen Transportes Urbanos y Servicios Generales (ovan fotnot 26), punkt 35, och Bulicke (ovan fotnot 9), punkt 28, och dom av den 16 maj 2000 i mål C-78/98, Preston m.fl. (REG 2000, s. I-3201), punkt 49.

28 — Skriftligt yttrande från den nederländska regeringen, punkt 21.

29 — Skriftligt yttrande från den franska regeringen, punkt 55.

47. För att utreda de likartade inhemska ränteanspråken har den hänskjutande domstolen att utgå från de väsentliga kännetecknen för de ränteanspråk som följer av unionsrätten för rättsstridigt påförd mervärdesskatt. Anspråk på ränta på indirekta skatter som har påförts i strid med nationell rätt är i vart fall likartade. Frågan huruvida anspråk på ränta på direkta skatter och pålagor som har påförts i strid med nationell rätt i fall som det förevarande också kan anses likna inhemska ränteanspråk kan däremot inte besvaras tagen ur sitt sammanhang.[30] Om frågan *de facto* skulle uppkomma i det nationella målet i samband med prövningen av likvärdighetsprincipen ska den hänskjutande domstolen genom en ny begäran om förhandsavgörande med utförliga uppgifter begära ytterligare upplysningar angående frågan huruvida de relevanta inhemska ränteanspråken är likvärdiga.

48. Om den hänskjutande domstolen med hänsyn till vad som redovisats ovan slutligen skulle finna att det finns flera likartade inhemska ränteanspråk, för vilka villkoren skiljer sig åt, har likvärdighetsprincipen dock inte åsidosatts enbart genom att ränta på den mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten inte har beräknats enligt de mest förmånliga villkor som gäller för ett eller flera jämförbara inhemska ränteanspråk. Enligt fast rättspraxis kan nämligen likvärdighetsprincipen inte tolkas så, att den innebär en skyldighet för en medlemsstat att utvidga sitt mest förmånliga nationella system till att omfatta samtliga fall av talan som väckts på ett visst rättsområde.[31]

49. Mot bakgrund av vad som anförts ovan ska den första, den andra och den tredje tolkningsfrågan besvaras så, att en skattskyldig person, som har erlagt för mycket mervärdesskatt vilken medlemsstaten har påfört i strid med kraven i unionens mervärdesskattelagstiftning, enligt unionsrätten har rätt till återbetalning av den i strid med unionsrätten påförda mervärdesskatten samt rätt till ränta på det återbetalningspliktiga kapitalbeloppet. Frågan huruvida räntan på det återbetalningspliktiga kapitalbeloppet ska beräknas enligt ett system med enkel ränta eller enligt ett system med sammansatt ränta avser villkoren för det unionsrättsligt grundade ränteanspråket, vilka medlemsstaterna ska fastställa med iakttagande av effektivitetsprincipen och likvärdighetsprincipen.

B – *Den fjärde tolkningsfrågan*

50. Den hänskjutande domstolen har ställt sin fjärde tolkningsfråga för att få klarhet i vilket tillvägagångssätt som ska gälla enligt unionsrätten för den händelse att enkel ränta enligt section 78 i mervärdesskattelagen på den överskjutande mervärdesskatt som påfördes under perioden mellan åren 1973 och 2004 inte ska tillämpas, utan i stället de bestämmelser som följer av den unionsrättsliga effektivitetsprincipen.

51. Såsom jag har förklarat ovan är enkel ränta enligt section 78 i mervärdesskattelagen på den för mycket påförda mervärdesskatten under perioden mellan åren 1973 och 2004 utan vidare förenlig med effektivitetsprincipen. Detta innebär emellertid inte att den fjärde tolkningsfrågan kan anses vara överflödig. Det framgår nämligen av den hänskjutande domstolens redogörelser för bakgrunden till den fjärde tolkningsfrågan att denna – trots den uttryckliga hänvisningen till effektivitetsprincipen – huvudsakligen avser effektivitetsprincipens verkan.

52. För en bättre förståelse av den fjärde tolkningsfrågan ska jag först behandla de i det nationella målet behandlade olika grunderna för rätt till ränta på mervärdesskatt som påförts i strid med unionsrätten. Av begäran om förhandsavgörande framgår det i synnerhet att man utöver rätten till enkel ränta enligt section 78 i mervärdesskattelagen har diskuterat ytterligare två nationella grunder

30 — Se, i detta avseende, även dom av den 15 mars 2007 i mål C-35/05, Reemtsma Cigarettenfabriken (REG 2007, s. I-2425), punkt 43 och följande punkter, där domstolen när den bedömde huruvida direkta och indirekta skatter var jämförbara kom fram till att systemet med direkta skatter som helhet inte uppvisar något samband med mervärdesskattesystemet.

31 — Domarna i målen Bulicke (ovan fotnot 9), punkt 27, och Transportes Urbanos y Servicios Generales (ovan fotnot 26), punkt 34, dom av den 29 oktober 2009 i mål C-63/08, Pontin (REG 2009, s. I-10467), punkt 45, och domen i målet Ansaldo Energia m.fl. (ovan fotnot 17), punkt 29.

eller rättsmedel. Diskussionen har framför allt avsett så kallad *mistake-based claim* å ena sidan och så kallad *Woolwich claim* å andra sidan. Dessa båda grunder enligt *Common law* kommer enligt den hänskjutande domstolens framställning inte i fråga, eftersom section 78 i mervärdesskattelagen är tillämplig.

53. Om det visar sig att det strider mot unionsrätten att utesluta dessa grunder enligt *Common law* på grund av att section 78 i mervärdesskattelagen är tillämplig vid besvarandet av frågorna 1–3, har den hänskjutande domstolen funnit att en lösning enligt unionsrätten kan nås genom att klagandena i det nationella målet ges möjlighet att göra *Woolwich claim* gällande, medan *mistake-based claim* inte kommer i fråga.

54. Mot bakgrund av det ovanstående har den hänskjutande domstolen ställt den fjärde frågan för att få klarhet i huruvida, för den händelse det fastställs att sections 78 och 80 i mervärdesskattelagen strider mot unionsrätten, den omständigheten att begränsningen i dessa bestämmelser beträffande *Woolwich claim* i det nationella målet inte tillämpas kan medföra att ränta betalas i enlighet med unionsrätten eller huruvida begränsningen i sections 78 och 80 i mervärdesskattelagen beträffande alla grunder eller rättsmedel enligt *Common law* inte ska tillämpas.

55. Klagandena har i sina skriftliga och muntliga yttranden i detta hänseende anfört [32] att de grunder för anspråk enligt *Common law* som är relevanta i det nationella målet kännetecknas av principen om fritt konkurrerande rättigheter, varför rättighetsinnehavaren – när alla villkor för tillämpning är uppfyllda – efter eget skön kan bestämma sig för någon av de rättigheter som står till buds. För de båda rättigheterna enligt *Common law* (*mistake-based claim* och *Woolwich claim*), som klagandena skulle kunna välja mellan, gäller sex års preskriptionstid. *Woolwich claim* börjar löpa redan från tidpunkten för betalningen, medan *mistake-based claim* däremot börjar löpa först från den tidpunkt då den ersättningsberättigade personen får, eller rimligtvis skulle ha kunnat få, kännedom om att betalningen var rättsstridig. Eftersom klagandena enligt sin egen framställning gjorde sina anspråk gällande inom den sex år långa preskriptionstiden efter det att de fått kännedom, har de ett särskilt intresse av att stödja sig på *mistake-based claim* som grund i det nationella målet.

56. För att besvara den fjärde frågan ska man utgå från principen att det ankommer på medlemsstaterna att bestämma villkoren för ränta på skatter som har påförts i strid med unionsrätten, med iakttagande av effektivitetsprincipen och likvärdighetsprincipen. Jag har i detta sammanhang kommit fram till att den enkla ränta som Förenade kungariket fastställde för den mervärdesskatt som hade påförts enligt section 78 i mervärdesskattelagen i strid med unionsrätten uppfyller kraven enligt effektivitetsprincipen. [33]

57. Frågan huruvida denna enkla ränta enligt section 78 i mervärdesskattelagen och det därmed förbundna uteslutandet av längre gående anspråksgrunder enligt *Common law* också uppfyller kraven enligt likvärdighetsprincipen ankommer på den hänskjutande domstolen att besvara i enlighet med de kriterier som har behandlats ovan. [34] I samband med den fjärde tolkningsfrågan ankommer det i synnerhet på den ovannämnda domstolen att besvara frågan huruvida en skattskyldig person som återkräver likartade skatter eller avgifter som har påförts i strid med nationell rätt jämte ränta fritt kan välja grund för ränteanspråken enligt *Common law* eller eventuellt enligt lag och följaktligen – om alla villkor för tillämpning är uppfyllda – bestämma sig för *Woolwich claim*, för *mistake-based claim* eller för en annan grund och därigenom också själv bestämma räntevillkoren.

32 — Skriftligt yttrande, punkt 34 och följande punkter, och punkt 112 och följande punkter.

33 — Se punkt 33 och följande punkter i detta förslag till avgörande.

34 — Se punkt 38 och följande punkter i detta förslag till avgörande.

58. Om den hänskjutande domstolen härvid kommer fram till att villkoren för ränta på mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten är mindre förmånliga än villkoren för likartade inhemska ränteanspråk, eftersom de skattskyldiga personerna kan bestämma preskriptionstiden och de övriga kännetecknen för de likartade inhemska ränteanspråken genom att välja grund för anspråket, medan detta inte är möjligt när det gäller räntan på mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten, ska den hänskjutande domstolen tillämpa de mer förmånliga villkor som gäller för likartade inhemska ränteanspråk också beträffande räntan på mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten och därigenom göra det möjligt för den skattskyldiga personen att fritt välja grund för anspråket.

59. För att säkerställa att unionsrätten gäller i sin helhet skulle den hänskjutande domstolen i det aktuella fallet vara skyldig att om nödvändigt åsidosätta de nationella bestämmelser som utgör hinder för att beräkna ränta enligt de mer förmånliga villkoren på den mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten och tillämpa de nationella bestämmelser i vilka mer förmånliga villkor anges på rätten till ränta enligt unionsrätten.[35] Denna skyldighet följer direkt av de unionsbestämmelsers direkta effekt och företräde[36] av vilka den rätt till ränta följer som den återbetalningsberättigade skattskyldiga personen har.

60. Det ska ändå på nytt erinras om att likvärdighetsprincipen inte ska förstås så, att den innebär en skyldighet för en medlemsstat att utsträcka den mest förmånliga nationella bestämmelsen till att omfatta likartade fall av talan beträffande ränta på mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten.[37] Om det följaktligen visar sig att skattskyldiga personer som har rätt till återbetalning endast kan bestämma preskriptionstiden och övriga räntevillkor beträffande vissa likartade inhemska ränteanspråk genom att välja anspråksgrund, medan detta är uteslutet för andra likartade inhemska ränteanspråk, får medlemsstaten utesluta detta fria val av grund också för ränta på mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten.

61. Mot bakgrund av vad som anförts ovan ska den fjärde frågan besvaras enligt följande. Den hänskjutande domstolen, såvitt den skulle finna att de i det nationella målet omtvistade villkoren för ränta på mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten är mindre förmånliga än villkoren för likartade inhemska ränteanspråk och att likvärdighetsprincipen därför har åsidosatts, ska tolka och tillämpa de nationella bestämmelserna så, att ränta på den mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten ska beräknas enligt de förmånligare villkor som gäller för likartade inhemska anspråk.

VII – Förslag till avgörande

62. Mot bakgrund av ovan redovisade överväganden föreslår jag att domstolen besvarar tolkningsfrågorna på följande sätt:

1) En skattskyldig person, som har erlagt för mycket mervärdesskatt vilken medlemsstaten har påfört i strid med kraven i unionens mervärdesskattelagstiftning, har enligt unionsrätten rätt till återbetalning av den i strid med unionsrätten påförda mervärdesskatten samt rätt till ränta på det återbetalningspliktiga beloppet. Frågan huruvida räntan på det återbetalningspliktiga beloppet ska beräknas enligt ett system med enkel ränta eller enligt ett system med sammansatt ränta avser villkoren för det unionsrättsligt grundade ränteanspråket, vilka medlemsstaterna ska fastställa med iakttagande av effektivitetsprincipen och likvärdighetsprincipen.

35 — Se, till exempel, dom av den 15 juli 2010 i mål C-256/09, Purrucker (REU 2010, s. I-7353), punkt 99, av den 14 januari 2010 i mål C-233/08, Kyrian (REU 2010, s. I-177), punkt 61, och av den 8 november 2005 i mål C-443/03, Leffler (REG 2005, s. I-9611), punkt 51.

36 — Se, beträffande unionsrättens företräde och direkta effekt, till exempel yttrande 1/09 av den 8 mars 2011 (REU 2011, s. I-2099), punkt 65, och yttrande 1/91 av den 14 december 1991 (REG 1991, s. I-6079; svensk specialutgåva, volym 11, s. 21), punkt 21.

37 — Se ovan i fotnot 31 angiven rättspraxis.

2) Om den hänskjutande domstolen skulle finna att de i det nationella målet omtvistade villkoren för ränta på mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten är mindre förmånliga än villkoren för likartade inhemska ränteanspråk och att likvärdighetsprincipen därför har åsidosatts, ska den tolka och tillämpa de nationella bestämmelserna så, att ränta på den mervärdesskatt som har påförts i strid med unionsrätten ska beräknas enligt de förmånligare villkor som gäller för likartade inhemska anspråk.